

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И СЕДМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

54
15
X

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
47-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал.1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал.1, т.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното Събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за Хазарта, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2022г.

гр. София

Вносител:

Дези Желюв Желюв
Георги СТАНИЕРЪ ГЕОРГИЕВ
Альо Георгиев Атанасов
Светлин Костов Стефанов
Николай Георгиев Радев
Уляна Владимировна Иванова
Савел Тодор Иванов
Радослав Стефанов Рибарски
Петър Николов Куряковски
ВЛАДИМИР СЛАВЕВ ТРОБТОВ

Каниса Убайнов Убайнов

Екатерина Кирилов Демидовичи

Борислав Антонович Антонов

Иван Убайнов Ташев

Зурен Зурев

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И СЕДМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за хазарта

(обн., ДВ, бр. 26 от 2012 г.; изм., бр. 54, 82 и 94 от 2012 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 1 и 105 от 2014 г., бр. 61 и 79 от 2015 г., бр. 74 и 98 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г., бр. 42 от 2019 г. и бр. 14 от 2020 г., изм. и доп. бр.69 от 2020г., изм. бр.104 от 2020г., изм. и доп. бр.11 от 2021г., изм. и доп. бр.14 от 2021г.)

§ 1. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „хазартни игри“ се заменят с „числова лотарийна игра бинго, игри с игрални автомати и игри в игрално казино“.

2. Създава се ал. 1а:

„(1а) Забранява се организирането и разпространяването на лотарийни игри, с изключение на числова лотарийна игра бинго, игри със залагания върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета, игри със залагания върху случайни събития и със залагания, свързани с познаване на факти в сгради, в които са разположени структури на държавната администрация, независимо от вида на собствеността им, както и в учебните, лечебните и здравните заведения.“

3. В ал. 9 думите „включени в удостоверението по чл. 34“ се заменят с „вписани в регистъра по чл. 20, ал. 1, т. 6“.

4. В ал. 10 думата „банки“ се заменя с „обекти, в които осъществяват дейност доставчици на платежни услуги“.

§ 2. В чл. 10, ал. 2, т. 1 навсякъде думата „награди“ се заменя с „печалби“, а думите „безплатни залози, без“ се заличават.

§ 3. В чл. 10в, ал. 3 думите „хазартни игри“ се заменят „числова лотарийна игра бинго, казино игри, игри с игрални автомати и до всички хазартни игри, организирани онлайн.“

§ 4. В чл. 13а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „надбягвания с коне и кучета“ се добавя „игри със залагания върху случайни събития и залагания, свързани с познаване на факти“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Игрите по ал. 1 може да бъдат разпространявани в обекти или чрез използване на устройства на самообслужване, обозначени като пункт за хазартна игра и отговарящи на съответните изисквания на чл.9.“

§ 5. В чл. 20, ал. 1 се създава се т.6:

„б. пунктовете за залози.“

§ 6. В чл. 34, ал. 2, т. 4 думите „и адресите на пунктовете за приемане на залози и изплащане на печалби“ се заличават.

§ 7. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така „Преустановяване и възобновяване на дейността“.
2. В ал. 3, изречение първо след думата „печалби“ се добавя „за срок не по-дълъг от 60 дни“, а в изречение второ думите „деня следващ датата“ се заменят с „14 работни дни“.
3. Създава се ал. 3а:
„(3а) След окончателно преустановяване на дейност в пункт за залози организаторът на хазартни игри е длъжен да подаде заявление до изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, в което посочва номера на лиценза си и адреса на пункта. Заявлението се подава не по-късно от 14 работни дни, считано от датата на преустановяване на дейността.“
4. В ал. 4 думата „Спирането“ се заменя с „Преустановяването“.

§ 8. В чл. 41 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думата „моментната“ се заменя с „традиционната“.
2. В ал. 4 думите „предходната алинея“ се заменят с „ал. 2“.

§ 9. В чл. 45, ал. 3 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 2“.

§ 10. В чл. 59, ал. 4 накрая се добавя „когато играта не се организира онлайн.“

§ 11. В чл. 116, ал. 1 думата „спиране“ се заменя с „преустановяване“.

§ 12. В § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба се създава изречение второ: „Не се смята за залог плащането от друго лице – търговец, на номиналната стойност на удостоверителен знак, издаден от лице по чл. 4, с цел последващо разпространение на удостоверителния знак.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 13. Удостоверенията за издаден лиценз по чл. 34, ал. 2, издадени до влизането в сила на този закон, които съдържат информация за адресите на пунктовете за приемане на залози и изплащането на печалби, запазват действието си.

§ 14. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие с него подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

§ 15. Регистърът по чл. 20, ал. 1, т. 6 се създава в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

Вносител:

Ден Деляв Деляв
ГЕОРГИ СТАНЧЕВ ГЕОРГЬЕВ
Иво Георгиев Атанасов
Светлин Костов Станков
Инокан Сиренов Рагулов
Унна Владимирова Иванова
Томас Томас

Радослав Стефанов Рибарски

Петар Николов Куренин

Владимир Савел Табачков

Катина Убайнов Улезов

Екатерина Кирилова Димитричева

Борислав Антонов Антонов

Иван Убайнов Ташев

Орден Зецев

Мотиви

Внесенят законопроект за изменение и допълнение на Закона за хазарта основно цели да установи предпоставки за ефективно и ефикасно осъществяване на дейността на държавния хазартен оператор за целите на набиране от него на средства, предоставяни за реализирането на публични политики и цели в секторите спорт и култура; да намали административната тежест върху стопанските оператори в областта и да се отстранят някои правно-технически несъответствия.

Българското правителство следва да осъществява държавна политика в областта на хазарта, която едновременно да генерира приходи в държавния бюджет, но и по начин предпазващ обществото от вредните последици на дейността */хазарта, като дейност създаваща зависимост у лицата, които участват в него, респективно - възможността от увреда на психичното здраве на тези лица и отразяващ се на икономическото им състояние/*. Именно с тези цели, на иначе свободния пазар на хазарта у нас, дейност продължава да осъществява създаденото още през 1957 г., Държавно предприятие „Български спортен тотализатор“ /БСТ/. Следва да се вземе предвид, че са малко държавите, където тази сфера на бизнес е без ограничение броя на операторите, а в страните от ЕС всички или повечето форми на хазарт *(от типа лотария)* се осъществяват чрез монополен принцип - било то държавен монопол *(Финландия, Германия)*, било то частен монопол *(Чехия, Гърция, Англия)*. БСТ и понастоящем осъществява дейността си в силно конкурентна среда *(за 2021 г. над 280 юридически лица разполагат с лиценз за организиране на хазартна дейност в страната)*, характеризираща се с множество и масово разпространявани реклами съобщения от всички медийни оператори и с осъществяване на други рекламни дейности. Поради това, държавното предприятие следва да може на конкурентни начала да реализира търговски печалби, за да подпомага държавните политики, които имат социален и възпитателен характер.

Съгласно императивните норми на действащия Закон за хазарта /ЗХ/ се предоставя право само на БСТ да осъществява моментни лотарийни игри и тото игри. Така предвидените норми следва да запазят своето действие, като не се разширява кръга от субекти, които да могат да организират и тези разновидности игри, така както е общоприета практика в много държави членки на ЕС *(Австрия, Белгия, Кипър, Дания, Франция, Германия, Естония, Финландия, Гърция, Унгария, Италия, Ирландия, Португалия, Полша, Румъния, дори и в такива извън ЕС - Сърбия)*.

Независимо от предоставената монополна възможност на БСТ да осъществява някои разновидности лотарийните игри, в действащото понастоящем законодателство са налице множество ограничения и пречки за осъществяване на дейността в пълен обем и на търговски принцип, премахването на които биха довели до значително подобрене на приходите на публичното предприятие. Затова, чрез предложенията във внесеня законопроект за изменение на Закона за хазарта, **се цели да се предостави възможност за развитие в пълнота на дейността на предприятието, респективно - да се осигури генериране на допълнителни финансови средства, които да бъдат разходвани с цел осъществяване на политики в областта на физическото образование и културата.**

С промените в чл. 9, чл. 13а, чл. 34, чл. 40, §1, т. 1 от Допълнителната разпоредба на закона, се цели предоставяне на възможност на държавния хазартен оператор да разшири физическата мрежа от крайни точки за продажба, при спазване на социално отговорно

поведение и постигане на наситеност, еквивалентна на средноевропейската такава – 1 пункт на 1 725 души Едни от основните пречки в действащия закон за хазарта са свързани с ограниченията за БСТ да извършва дейността си свободно, чрез разпространяване на продуктите си в подходящи търговски обекти. В други държави се наблюдава изключително добра търговска практика за целите на разпространяване и осъществяване на дейността на хазартните оператори, която практика е подкрепена със своите финансови показатели и съотношения спрямо населението на отделната страна. За сравнение *БСТ през 2020 г. има 1507 пункта, в които може да осъществява своята дейност, което прави 1 пункт на 4 613 души население, като за 2020 г. има продажби на стойност 125 млн. евро; операторът в Белгия има 7 414 пункта, което съотнесено към населението на страната е 1 пункт на 1 554 души население, като за същия период има 1 436 млн. евро продажби; Операторът в Хърватия има 2 268 пункта, което съотнесено към населението на страната е 1 пункт на 1 789 души население, като за същия период има 156 млн. евро; Операторът във Финландия има 5 588 пункта, което съотнесено към населението на страната е 1 пункт на 989 души население и има 2 037 млн. евро продажби; Операторът в Гърция има 14 760 пункта, което съотнесено към населението на страната е 1 на 726 души население и има 3 385 млн. евро продажби и т.н.*

Видно от показаните примери и с цел подобряване на работата на БСТ е, че следва да се предприемат съответни промени в правните актове. За целта е необходимо да се преразгледат текущите ограничения за точки на продажби, като се разграничат изискванията за местата, в които могат да се организират бинго, казино игри и игрите с игрални автомати и тези за разпространение на останалите видове хазартни игри – доколкото обектите, в които се предлагат първите, имат различен режим на работа и различен контингент от посетители, същите следва да са различни и да отчитат спецификите на двете групи игри (*дейността на пунктовете, предлагащи лотарийни игри, нито е с непрекъснат режим на работа /24/7 както е при повечето казина/, нито е свързана с генериране на шум и/или създаването на какъвто и да е дискомфорт за съседите, различен от този на един магазин*). Също така следва да отпадне въведеното единствено за държавния хазартен оператор изискване: считано от 07.08.2022 г., да ограничи предлагането на продуктите си само в поддържана от него собствена приемателна мрежа – същото е финансово необосновано, доколкото разходите за поддръжка на собствен пункт и персонал са 7 пъти по-високи от тези, за поддръжка на несобствена точка за продажба. Запазването на разпоредбата ще доведе до свиване на текущата търговска мрежа от около 1500 пункта на около до 600 такива, и като пряка последица ще е намаление на приходите от дейността и намаление на средствата, разпределяни към бюджета и за физическо възпитание, спорт и култура */до края на годината биха намалели със 7% спрямо генерираните приходи през 2021 г., а през 2023 г. приходите биха спаднали с поне 18% спрямо тези от 2021 г./*. Обратното – с разширение на приемателната мрежа, само до края на годината се очаква увеличение на постъпленията спрямо 2021 г. с минимум 2%, а при достигане на наситеност на местата за продажби равна на средноевропейската спрямо броя на населението – приходите се очаква да нарастнат с поне 35%. За предоставяне на по-големи възможности на участници в игрите си да получават по-бързо печалбите си, се предлага изискването за изплащане на печалби да се разшири и такива да могат да се реализират освен в банки и в офисите на други доставчици на платежни услуги. Същото пък ще доведе и до увеличаване на възможностите за осъществяване на дейност от търговци

и допълнително ще увеличи доходите им, като така се засилва допълнително социалния ефект от промените.

За да се запази и повиши доверието на широката общественост в дейността, осъществявана от хазартните оператори въобще, се предлагат промени в чл. 10 от ЗХ, относими към възможните обявявания. Редакцията възстановява съществувала правна уредба /до 2020 г./, липсата на която през изминалите две години не е показала своята оправданост – т.е. не е повлияла обема и съдържанието на рекламните съобщения.

За да може да се улесни достъпа на населението до игрите, които се квалифицират от групата на т.нар. „мек“ хазарт /счита се че това са игрите, които не изискват големи залози за участие в тях и следователно създават по-малка хазартна зависимост/, както и да се ограничи масовото събиране на лични данни на физическите лица, са предложени промени в чл. 10в на закона. Запазването на текущата редакция на нормата ще доведе и до стесняване кръга на потенциалните участници в игрите и ще изисква необоснована инвестиция от икономическите оператори за реализирането ѝ.

С цел разширяване портфолиото от игри, които БСТ може да организира, се предлага да се допусне организирането на онлайн момента лотария. Това би дало възможност да се достигне до нов кръг от потенциални участници, съответно би увеличило приходите от този вид игра при оптимизиране на финансовите показатели, тъй като ще доведе до спестяване на разходи от печат. От друга страна, това би подпомогнало за преценката от регулаторния орган на съдържанието на изготвяните от организатор игрални условия и правила и би довело до изаването на съответните лицензи, а от там – и до генериране на допълнителни приходи за хазната /*понастоящем под лиценз онлайн казино игри би могло да се допусне организирането на онлайн моментна лотария*/. Не без значение е и обстоятелството, че в *повечето държави от Европейския съюз е допустимо провеждането на онлайн моментна лотария /Белгия, Финландия, Чехия, Хърватия, Германия, Италия, Полша и др./*. За да може успешно да се допълни продуктовата гама на предприятието, се предвижда възможност БСТ да може да организира и игри със залагания върху случайни събития и със залагания, свързани с познаване на факти - тези видови игри са съпътстващи казино игрите, които БСТ вече има право да организира онлайн и само биха разнообразили потенциалните участници, биха донесли и допълнителни приходи в бюджета и в частност – за спорта, физическото възпитание и културата.

Предложените редакции на чл. 20, чл. 34 и чл. 40 ще постигнат намаляване на административната тежест върху стопанските субекти, но и значително разтоварване дейността на държавната администрация. Предложено е пунктовете за разпространение на игрите и изплащането на печалбите, да се изведът от вписване в удостоверението за издаден лиценз и за същите да се въведе уведомителен режим – за откриване, за преустановяване на дейност в тях и за спиране. Същото е обосновано с оглед динамиката на промяна на тези места и техния брой. За да може да има проследимост и ефективен контрол върху тези места, обаче, се предлага въвеждането на нарочен регистър, воден от регулаторния орган. С цел по-ясен контрол върху дейността на пунктовете, се предлага прецизиране на реда за обявяване преустановяването на дейност в даден пункт и спирането му като точка на продажба.

Вносители:

Дезн Алейко Алейко
ГЕОРГИ САНЧЕВ ГЕОРГИЕВ

Иво Георгиев Атанасов
Светлент Костов Стояков

Николай Георгиев Радев

Ирина Владимировна Иванова
Кристина Иванова

Радослав Стефанов Радарски

Петру Николаев Курчатов

ВЛАДИМИР САНЧЕВ ТАБИТОВ

Калин Уляинков Уляинков

Екатерина Кирилова Димитриева

Зорислав Антошев Антошев

Иван Уляинков Точев

Румел Точев

Предварителна оценка на въздействието

1. Основания за законодателната инициатива

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за хазарта има за цел да регулира по подходящ начин разпространението на основните групи хазартни продукти, да установи обективни възможности за прилагане на мерките за социално отговорен хазарт, да изравни възможностите за развитие на дейността на държавния хазартен оператор с тези на останалите участници на конкурентния пазар и да се отстранят някои правно-технически несъответствия. В резултат на измененията се очаква увеличение на приходите на държавния оператор и съответно повишаване на средствата, предоставяни от него в хазната, за спорт, физическо възпитание и култура. Промените ще донесат потребителско удовлетворение, но и възможност за увеличаване на доходите на търговците на дребно.

2. Заинтересовани страни

Заинтересовани страни са организаторите на хазартни игри, в частност – държавно предприятие „Български спортен тотализатор“, регулаторния орган Национална агенция по приходите, стопанските субекти, които развиват търговия на дребно, участниците в хазартни игри.

3. Анализ на разходи и ползи

Основните ползи са свързани с увеличаване на приходите в хазната и отчисленията за спорт, физическо възпитание и култура. Също така ще се облекчат административни процедури, ненужни такива ще се премахнат.

Разходите за реализиране на промените са свързани единствено с изготвянето, изграждането и поддържането на един публичен регистър. В останалата си част, измененията ще премахнат съществуващи финансови разходи за стопанските субекти и разходи за труд, генерирани от регулаторния орган.

4. Административна тежест и структурни промени

Не се предвижда създаване на нова административна тежест, а намаляване на съществуваща. Не се предвиждат структурни промени.

5. Въздействие върху нормативната база

Последващи промени са необходими в:

- Наредба за документите, необходими за издаване на лицензи по Закона за хазарта;
- Наредбата за общите изисквания към игралните зали, казината, централния пункт и пунктовете за приемане на залози по отношение на вида на помещенията или сградата, минималната изискуема площ, разпределението на помещенията и необходимото техническо оборудване за контрол;
- Наредба за подлежащите на вписване обстоятелства, условията и редът за водене и поддържане на регистрите по Закона за хазарта, както и предоставяните електронни услуги;
- Устройствен правилник на ДП „Български спортен тотализатор“.

Вносители:

Дедн Алексей Алексеев
ГЕОРГИ ГАННЕР ГЕОРГИЕР

Ива Георгиев Асаниев

Светлана Косов Станков

Николай Георгиев Рагнов

Ирина Владимировна Иванова

Катерина Павловна

Радослав Стефанов Рибарски

Петър Николаев Куревски

ВЛАДИМИР СЛАВЕН ТАБЧТОС

Катерина Ивановна Ивановна

Екатерина Кирилова Димитрушева

Тодор Иванов Антошев Антошев

Иван Иванов Тодор

Румен Черев